EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.10.2024
COM(2024) 491 final

2024/0273 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1493, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Podle čl. 395 odst. 1 směrnice 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty[1] (dále jen „směrnice o DPH“) může Rada na návrh Komise jednomyslně povolit kterémukoli členskému státu, aby uplatňoval zvláštní opatření odchylující se od uvedené směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru daně z přidané hodnoty (DPH) nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem.

Dopisem, který Komise zaevidovala dne 26. března 2024, požádalo Maďarsko o povolení nadále uplatňovat opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice o DPH, aby mohlo omezovat nárok na odpočet DPH, pokud jde o leasing některých osobních automobilů, které se nepoužívají výhradně pro účely podnikání, a aby osoby povinné k dani nemusely považovat používání těchto vozidel pro soukromou potřebu za poskytnutí služby za úplatu. K žádosti byla přiložena zpráva, která obsahuje přezkum procentního podílu předpokládaného pro omezení nároku na odpočet.

V souladu s čl. 395 odst. 2 směrnice o DPH informovala Komise dopisem ze dne 29. května 2024 o žádosti Maďarska ostatní členské státy. Dopisem ze dne 30. května 2024 uvědomila Komise Maďarsko, že má k dispozici všechny údaje, které jsou podle jejího názoru k posouzení žádosti potřebné.

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Článek 168 směrnice o DPH stanoví, že osoba povinná k dani má nárok na odpočet DPH zaplacené při nákupu pro účely zdaněných plnění. Ustanovení čl. 168a odst. 1 směrnice o DPH uvádí, že DPH u výdajů souvisejících s nemovitostí, která tvoří součást obchodního majetku osoby povinné k dani a která je užívána pro podnikatelské i nepodnikatelské účely, je odpočitatelná pouze do výše podílu, v jakém je nemovitost užívána pro účely podnikání osoby povinné k dani. Podle čl. 168a odst. 2 směrnice o DPH mohou členské státy použít toto pravidlo rovněž u výdajů souvisejících s dalším zbožím, které členské státy vymezí a které tvoří součást obchodního majetku. Ustanovení čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice vyžaduje, aby se použití zboží, které tvoří součást obchodního majetku, pro soukromou potřebu považovalo za poskytnutí služby za úplatu, pokud je DPH z tohoto zboží odečitatelná. Tento mechanismus umožňuje získat zpět původně odpočtenou DPH, pokud jde o soukromé užívání.

V případě osobních automobilů je tento mechanismus obtížně uplatnitelný, zejména z důvodu, že je obtížné určit míru užívání k soukromým a k podnikatelským účelům. Pokud se vedou záznamy, jejich vedení a kontrola představuje pro podniky i správní orgány dodatečnou zátěž.

Podle článku 395 směrnice o DPH mohou členské státy použít opatření odchylující se od ustanovení směrnice o DPH, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru daně nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem, pokud je schválí Rada.

Maďarsku je v současnosti na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2018/1493[2] povoleno omezit na 50% nárok na odpočet DPH u výdajů způsobilých k odpočtu u osobních

[1] Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1493 ze dne 2. října 2018, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 252/46, 8.10.2018, s. 44).

automobilů na leasing, které se nepoužívají výhradně pro účely podnikání a osvobodit osoby povinné k dani od povinnosti považovat použití těchto osobních automobilů k jiným účelům než pro účely podnikání za poskytnutí služby. Osobní automobily, na něž se zvláštní opatření vztahuje, jsou motorová vozidla určená pro přepravu maximálně devíti osob, přičemž celková hmotnost vozidla nepřesáhne pět tun. Na vozidla určená pro přepravu zboží, vozidla sloužící zvláštním účelům (tj. jeřábové automobily, požární vozidla, míchačky), vozidla určená pro dopravu deseti nebo více osob, traktory a přípojná vozidla se omezení nároku na odpočet DPH neuplatňuje a vztahují se na ně běžná pravidla. Osoby povinné k dani, které si nepřejí uplatňovat 50% omezení odpočtu a chtějí odečítat DPH v poměru ke skutečnému podnikatelskému použití, tak mohou učinit za předpokladu, že mají k dispozici podrobné doklady o využívání osobních automobilů na leasing pro podnikatelské účely. Platnost tohoto zvláštního opatření po jeho prodloužení, které bylo schváleno prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2021/1774[3], končí dne 31. prosince 2024.

Maďarsko požádalo o prodloužení povolení omezit původní odpočet daně na určitou stanovenou paušální procentní sazbu a zároveň osvobodit podniky od povinnosti vyúčtovávat daň za soukromé užívání. Maďarsko informovalo Komisi, že důvody k prodloužení daného opatření jsou z velké části stejné jako důvody popsané v předchozí žádosti. Maďarsko potvrzuje, že zvláštní opatření přineslo pozitivní výsledky jak pro podniky, tak pro správce daně, a že důvody pro výjimku nadále platí. V souladu s článkem 5 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2018/1493 předložilo Maďarsko rovněž zprávu o procentním omezení stanoveném pro odpočet DPH. Maďarsko se domnívá, že uplatňované 50% omezení je stále přiměřené. Podle předložených údajů se odhadovaný rozsah soukromého užívání podnikových aut na leasing v období 2016–2022 pohyboval od 32 % do 53 %. Vzhledem k tomu, že uvedený odhad vychází z nepřímých důkazů a předpokladů, a může tedy být nadhodnocený, má Maďarsko za to, že 50% omezení odpočtu DPH na vstupu je nejvhodnější. Kromě toho zkušenosti z kontrol provedených správcem daně ukazují, že stejně jako v roce 2021 převážná většina – zhruba 90–95 % – kontrolovaných osob povinných k dani uplatňuje povinný 50% odpočitatelný podíl. Podle Maďarska je důvod nadále ten, že tento povinný odpočitatelný podíl zjevně zbavuje osoby povinné k dani povinnosti vést položkové záznamy a že sazba 50 % pro soukromé užívání je dostatečně blízká realitě.

Vzhledem k pozitivnímu dopadu zvláštního opatření na administrativní zátěž jak pro daňové poplatníky, tak pro daňové orgány, se navrhuje povolit prodloužení stávajícího zvláštního opatření. Povolení by mělo být platné na další omezené období, tj. do 31. prosince 2027, aby bylo možné přezkoumat nezbytnost a účinnost zvláštního opatření a posoudit, zda omezení stanovené na 50 % nadále správně odráží celkové rozložení použití vozidel pro účely podnikání a pro soukromou potřebu. Případná žádost o prodloužení doby platnosti by měla být doplněna zprávou obsahující přezkum uplatňovaného procentního podílu a měla by být Komisi zaslána do 31. března 2027.

[3] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1774 ze dne 5. října 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1493, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 360, 11.10.2021, s. 108).

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Obdobná odchylující se opatření ve vztahu k nároku na odpočet daně byla povolena i dalším členským státům (Estonsku[4], Lotyšsku[5], Chorvatsku[6], Polsku[7], Itálii[8] a Rumunsku[9]).

Článek 176 směrnice o DPH stanoví, že Rada rozhodne o tom, z jakých výdajů nelze DPH odpočíst. Do té doby Rada povoluje členským státům zachovat vyloučení, která byla v platnosti k 1. lednu 1979. Proto existuje celá řada ustanovení „status quo“, která omezují nárok na odpočet DPH u osobních automobilů.

Bez ohledu na dřívější iniciativy, které měly stanovit pravidla k tomu, které kategorie výdajů mohou být předmětem omezení nároku na odpočet DPH[10], je taková odchylka až do harmonizaci těchto pravidel na úrovni EU přiměřená.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Článek 395 směrnice o DPH.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Vzhledem k ustanovení směrnice o DPH, z něhož návrh vychází, se zásada subsidiarity nepoužije.

- **Proporcionalita**

Toto rozhodnutí se týká povolení uděleného členskému státu na základě jeho vlastní žádosti a nezakládá žádnou povinnost.

Vzhledem k omezené oblasti působnosti odchylky je zvláštní opatření úměrné sledovanému cíli, kterým je zjednodušení postupu výběru daně a zabránění určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem. Zejména s ohledem na možnost, že by podniky podhodnocovaly svoji povinnost k odvodu daně, a na zátěž, jakou představuje kontrola údajů

---

4 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1998 ze dne 15. listopadu 2021, kterým se Estonsku povoluje uplatňovat opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 408, 17.11.2021, s. 3).

5 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1968 ze dne 9. listopadu 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 401, 12.11.2021, s. 1).

6 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1997 ze dne 15. listopadu 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1994, kterým se Chorvatsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 408, 17.11.2021, s. 1).

7 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2385 ze dne 6. prosince 2022, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2013/805/EU, kterým se Polské republice povoluje zavést opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 315, 7.12.2022, s. 87).

8 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2411 ze dne 6. prosince 2022, kterým se mění rozhodnutí 2007/441/ES, kterým se Italské republice povoluje použít opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 317, 9.12.2022, s. 120).

9 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2024/1641 ze dne 24. května 2024, kterým se Rumunsku povoluje použít zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L, 2024/1641, 6.6.2024).

10 KOM(2004) 728 v konečném znění – Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 77/388/EHS s cílem zjednodušit povinnosti týkající se DPH (Úř. věst. C 24, 29.1.2005, s. 10), stažen dne 21. května 2014 (Úř. věst. C 153 21. 5. 2014, s. 3).

o kilometráži pro správce daně, by omezení odpočtů na 50 % zjednodušilo postup výběru DPH a zabránilo daňovým únikům, ke kterým by mohlo docházet například v důsledku nesprávného vedení záznamů.

- **Volba nástroje**

Navrhovaný nástroj: prováděcí rozhodnutí Rady.

Podle článku 395 směrnice o DPH je odchylka od společných ustanovení pro DPH možná pouze v případě, že ji jednomyslně schválí Rada na návrh Komise. Prováděcí rozhodnutí Rady je nejvhodnějším nástrojem, neboť může být určeno jednotlivému členskému státu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Neproběhly žádné konzultace se zúčastněnými stranami. Tento návrh vychází ze žádosti podané Maďarskem a týká se pouze tohoto členského státu.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Návrh je koncipován tak, aby zjednodušil postup vyměřování daně tím, že odstraňuje potřebu osob povinných k dani vést záznamy o soukromém užívání pronajatých služebních automobilů a zároveň zabránil daňovým únikům v důsledku nesprávného vedení záznamů. Navrhované opatření může mít tudíž pozitivní dopad jak na podniky, tak na daňovou správu. Toto řešení je Maďarskem považováno za vhodné opatření a je porovnatelné s jinými bývalými a současnými odchylkami.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nebude mít nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

5. OSTATNÍ PRVKY

Návrh je časově omezen a obsahuje ustanovení o skončení platnosti ke dni 31. prosince 2027.

Pokud by Maďarsko uvažovalo o dalším prodloužení platnosti tohoto zvláštního opatření na období po roce 2027, mělo by Komisi do 31. března 2027 spolu s žádostí o prodloužení předložit zprávu obsahující přezkum procentního omezení.

2024/0273 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1493, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty[1], a zejména na čl. 395 odst. 1 první pododstavec této směrnice,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Články 168 a 168a směrnice 2006/112/ES stanoví nárok osoby povinné k dani provést odpočet daně z přidané hodnoty (DPH) vyměřené za dodání zboží a služby jí poskytnuté pro účely jejích zdaněných plnění. Ustanovení čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice obsahuje požadavek vyúčtovat DPH, pokud je obchodní majetek použit pro soukromé účely osoby povinné k dani nebo jejích zaměstnanců, popřípadě obecněji řečeno k jiným účelům než pro účely jejího podnikání.

(2) Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2018/1493[2], ve znění prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2021/1774[3], bylo Maďarsku povoleno do 31. prosince 2024 uplatňovat zvláštní opatření, jež na jedné straně spočívalo v omezení nároku na odpočet daně z přidané hodnoty (DPH) na 50 % u výdajů spojených s osobními automobily, které se nepoužívají výhradně pro účely podnikání, odchylně od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES, a na druhé straně v tom, že použití osobního automobilu tvořícího součást majetku osoby povinné k dani pro soukromé účely se nepovažuje za poskytnutí služby, pokud tento automobil podléhá omezení povolenému v článku 1 prováděcího rozhodnutí (EU) 2018/1493, odchylně od čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice (dále jen „zvláštní opatření“).

(3) Dopisem, který Komise zaevidovala dne 26. března 2024, Maďarsko v souladu s čl. 395 odst. 2 prvním pododstavcem směrnice 2006/112/ES požádalo o povolení dále používat zvláštní opatření („žádost o prodloužení doby platnosti“).

---

1 Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

2 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1493 ze dne 2. října 2018, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 252, 8.10.2018, s. 44, ELI:http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1493/oj).

3 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1774 ze dne 5. října 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1493, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 360, 11.10.2021, s. 108, ELI:). http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1774/oj).

(4) V souladu s čl. 395 odst. 2 druhým pododstavcem směrnice 2006/112/ES předala Komise žádost o prodloužení doby platnosti ostatním členským státům dopisem ze dne 29. května 2024. Dopisem ze dne 30. května 2024 oznámila Komise Maďarsku, že již má k dispozici veškeré informace nezbytné k posouzení žádosti o prodloužení.

(5) V souladu s čl. 5 druhým pododstavcem prováděcího rozhodnutí (EU) 2018/1493 předložilo Maďarsko Komisi spolu s žádostí o prodloužení doby platnosti zprávu obsahující přezkum procentního podílu stanoveného pro omezení práva na odpočet DPH podle článku 1 uvedeného prováděcího rozhodnutí. Na základě aktuálně dostupných informací, zejména zkušeností z daňových kontrol a statistických údajů týkajících se soukromého užívání osobních automobilů, Maďarsko potvrzuje, že omezení na 50 % je stále opodstatněné a přiměřené.

(6) Vzhledem k pozitivnímu dopadu zvláštního opatření na administrativní zátěž pro daňové poplatníky i daňové orgány tím, že zjednodušuje výběr DPH a předchází daňovým únikům v důsledku nesprávného vykazování, se tedy Komise domnívá, že je vhodné, aby Maďarsku bylo i nadále povoleno zvláštní opatření uplatňovat.

(7) Je vhodné časově omezit prodloužení doby platnosti zvláštního opatření, aby bylo možné zhodnotit jeho účinnost a příslušný procentní podíl. Maďarsku by proto mělo být povoleno dále uplatňovat zvláštní opatření až do dne 31. prosince 2027.

(8) Zvláštní opatření je úměrné sledovaným cílům, totiž zjednodušit postup výběru DPH a zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem, neboť je omezené časově i svou působností. Zvláštní opatření navíc nevede ke vzniku rizika, že by se podvodná činnost přesunula do jiných odvětví nebo jiných členských států.

(9) Pokud by se Maďarsko domnívalo, že je nutné dobu platnosti zvláštního opatření prodloužit na období po roce 2027, mělo by Komisi do 31. března 2027 společně se žádostí o prodloužení doby platnosti předložit zprávu zahrnující přezkum uplatňovaného procentního omezení.

(10) Zvláštní opatření bude mít pouze zanedbatelný vliv na celkovou výši daňových příjmů vybraných na stupni konečné spotřeby a nebude mít žádný nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

(11) Prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1493 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Článek 5 prováděcího rozhodnutí (EU) 2018/1493 se nahrazuje tímto:

„*Článek 5*

Toto rozhodnutí pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2027.

Případná žádost o prodloužení doby platnosti povolení stanoveného tímto rozhodnutím musí být podána Komisi do 31. března 2027 společně se zprávou obsahující přezkum procentního podílu stanoveného v článku 1.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Maďarsku.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně